Nordland fengsel
Svar på Tilsynsrådets rapport etter tilsyn 18. Februar 26 ved avdeling lav sikkerhet Fauske

Svarfrist 06.10.2026

Innledning

Nordland fengsel viser til Tilsynsrådets rapport av 7. august 2026 etter tilsyn ved avdeling lav sikkerhet Fauske 18.februar 2026. Fengselet har gjennomgått rapporten og benytter denne som grunnlag for mulige forbedringer.

Avd. Fauske og bygningsmessige forhold

Tilsynsrådets anbefaling: Sikrer at de innsatte kan drive fysisk aktivitet utendørs.

Fengselet tilrettelegger for fysisk aktivitet på uteområdet, hvor det kan spilles badminton, kubb og Boccia. Dart og bordtennis kan spilles i garasjebygg. Utearealet er bygningsmessig begrenset og må samtidig ivareta bla. varelevering og utrykningsadkomst. Innsatte har fri tilgang til uteområdet, og aktivitet internt suppleres med tilbud om gymsal og/eller frisbee golf og friluftsaktivitet utenfor fengselet. Muligheten for bedre utnyttelse av utearealet vurderes innenfor sikkerhetsmessige og bygningsmessige rammer.

Tilsynsrådets anbefaling: Tilrettelegger for mer skjerming av innsatte i uteområdene.

Fengselet vil vurdere praktiske tiltak for økt skjerming, samtidig som krav til oversikt, sikkerhet, adkomst og eksisterende bygningsmasse må ivaretas. Bygningsmessige endringer og kostnader er utenfor vår myndighet.

Tilsynsrådets anbefaling: Sørger for at biler ikke står på tomgang utenfor cellene til de innsatte.

Avdelingens parkeringsplasser benyttes til parkering av ansattes og samarbeidspartnere, disse er ikke i nærhet av innsattes rom. Ansatte og samarbeidspartnere skal følge de gjeldende trafikkregler og ikke la kjøretøy stå unødig på tomgang på avdelingens område.

Innsattbefolkningen

Tilsynsrådets anbefaling: Sikrer at unge innsatte i aldersgruppen 18–24 år får tilstrekkelig oppfølging.

Unge innsatte følges opp fra innsettelse, blant annet gjennom økt fokus på kontaktbetjentarbeid, kartlegging og tilbakeføringsarbeid i samarbeid med Nordland friomsorgskontor og eksterne samarbeidspartnere som Fauske videregående skole, NAV og hjemkommune. Fengselet vil fortsatt ha særskilt oppmerksomhet på denne gruppen ved økt fokus på behovskartlegging og godt samarbeid med interne og eksterne samarbeidspartnere.

Tilsynsrådets anbefaling: Sørger for involvering av de innsatte i saker som angår dem.

Innsatte gis reell mulighet til medvirkning. Husmøter og løpende dialog med ansatte og ledelse benyttes som arenaer for dette.

Tilsynsrådets anbefaling: Sørger for tilgjengelige arenaer for innsatte til å ta opp saker med fengselsledelsen.

Fengselet har arenaer for dialog, herunder husmøter og mulighet for å ta opp saker gjennom kontaktbetjent og ledelse.

Tilsynsrådets anbefaling: Oppfordrer og tilrettelegger for etablering av kontaktutvalg.

Innsatte har valgt en tillitsmann som samarbeider med avdelingens ledelse i saker som angår dem. Vurderer innsatte at det er ønskelig med kontaktutvalg vil avdelingen legge til rette for en slik ordning. En slik ordning forutsetter medvirkning og interesse fra tilstrekkelig antall av innsatte. Innsattgruppen endres over tid, og med 18 soningsplasser har det vist seg vanskelig med å etablere et kontaktutvalg.

Aktivitetstilbudet

Tilsynsrådets anbefaling: Sikrer at alle innsatte får nok mat til alle måltider.

Fengselet sikrer at det tilberedes tilstrekkelig mat til alle innsatte. Hvorvidt det kan ha vært enkeltstående tilfeller hvor noe har manglet er vi ikke kjent med eller hva denne mangelen i tilfellet har bestått av. Det er eget kjøkken, som følger de nasjonale kostråd ved avdelingen og det er mat til alle.

Tilsynsrådets anbefaling: Sørger for relevant og formell kompetanse gjennom aktivitetstilbudene.

Fengselet vil videreføre og utvikle samarbeid med skole og eksterne aktører, samt fortsette å knytte praksisbevis eller annen dokumenterbar kompetanse til egnede arbeidsoppgaver om praktisk mulig.

Tilsynsrådets anbefaling: Styrker aktivitetstilbudet for de innsatte.

Fengselet vil arbeide for aktivitets- og fritidstilbud innenfor tilgjengelig bemanning, økonomi og sikkerhetsmessige rammer. Eksisterende tilbud omfatter blant annet trening i gymsal, bibliotek, handling og gåturer i nærområdet. En dag pr uke arrangeres det en til to valgfrie aktiviteter. Dette er aktiviteter i form av gåturer i nærområdet, toppturer, fiske, sykkel, løping, ski, kano, som alternativ til turer ut i friluft benyttes lokale museum, bowling, lokale messer etc.

Tilsynsrådets anbefaling: Innvilger korttidspermisjoner for aktivitet på egen hånd utenfor fengselet.

Permisjon vurderes individuelt etter gjeldende regelverk og sikkerhetsmessige forutsetninger. Fengselet kan ikke etablere en generell praksis hvor korttidspermisjon innvilges som erstatning for aktivitetstilbud.

Den enkelte permisjon krever konkret og individuell vurdering iht straffegjennomføringsloven innenfor de formelle krav og sikkerhetsmessige vurderinger som kreves.

Tilsynsrådets anbefaling: Fører oversikt over hvem som har deltatt på aktivitetstilbud.

Fengselet tilstreber best mulig og rimelig fordeling av aktiviteter om mulig.

Deltagelse på aktivitetstilbud må også vurderes ift risiko og sikkerhet ift hvilken type aktivitet og hvor denne skal gjennomføres.

Kontrolltiltak

Tilsynsrådets anbefaling: Installerer klokke på ventecella.

Klokke er montert på ventecella.

Tilsynsrådets anbefaling: Sørger for at ventecella ikke brukes mer enn strengt nødvendig.

Ventecella brukes sjelden og brukes kun når det foreligger et konkret behov og for så kort som mulig.

Tilsynsrådets anbefaling: Fatter vedtak om utelukkelse ved opphold utover helt korte opphold.

Fengselet vil bestrebe seg for å sikre at det fattes nødvendige vedtak når plasseringens karakter og varighet innebærer utelukkelse etter regelverket.

Vedtaksplikten må vurderes konkret ut fra grunnlag, varighet og faktisk begrensning i fellesskap.

Tilsynsrådets ber om tilbakemelding: rutiner for tilsyn med innsatte på ventecella og journalføring.

Innsatte på ventecelle skal ha tilsyn tilpasset årsaken til plasseringen og den innsattes tilstand. Tilsyn og relevante observasjoner skal dokumenteres i innsattes kompis journal.

Vedlagt: «Instruks for bruk av ventecelle».

Tilsynsrådets anbefaling: Sørger for at all kroppsvisitering journalføres med metode og funn/ikke funn.

Fengselet vil sikre at alle kroppsvisitasjoner journalføres i samsvar med gjeldende føringer, herunder metode og resultat.

Tilgang til helsetjenester

Tilsynsrådets anbefaling: Jobber for at fengselet får en stedlig helsetjeneste.

Nordland fengsel støtter anbefalingen, og er enig i at stedlig helsetjeneste vil kunne styrke tilgjengelighet og samhandling. Lokaler til stedlig helsetjeneste er kriminalomsorgens ansvar å stille til rådighet. Avdelingen har ikke tilgjengelige lokaler som innfrir de krav som helsetjenesten har

behov for, og kommunen har derfor leid lokaler utenfor fengslet. Bygningsmessige endringer for å kunne tilby lokaler til helsetjenesten ikke innenfor enheten budsjettramme. Fengslet og lokal helsetjeneste har en god dialog og samarbeider jevnlig for å kunne gi innsatte et godt helsetilbud.

Tilsynsrådets anbefaling: Vurderer om innsatte kan oppbevare enkelte tabletter på cellene.

Fengselet har tatt opp spørsmålet med lokal helsetjeneste. Det er ønskelig at innsatte i størst mulig grad skal utøve selvstendighet i forhold til ansvar for egen medisinering, samtidig som sikkerhetsmessig vurdering ivaretas. Oppbevaring av legemidler på rom må også bero på individuell helsefaglig vurdering. Dette vil vi jobbe videre med å finne løsninger på.

Forebygging av risiko for selvdrap og selvskading

Tilsynsrådets anbefaling: Sørger for tiltaksplan ved identifiserte risikofaktorer.

Identifiserte risikofaktorer følges opp med dokumentert vurdering og tiltaksplan når kriteriene er oppfylt.

Vedlagt: «Tiltak ved bekymring for selvskading eller selvmord» og «Sjekkliste ved bekymring for selvskading eller selvmord»

Tilsynsrådets anbefaling: Involverer helsepersonell ved opprettelse og gjennomføring av tiltak.

Helsetjenesten mottar rutinemessig alle kartleggingsskjemaer og foretar førstegangssamtale med alle nyinnsatte, hvor risiko blir vurdert. Tiltak som igangsettes kommuniseres med helsetjenesten. Legevakt og helsetjenesten blir varslet når risikovurderingen tilsier det, innenfor ansvarsdelingen mellom kriminalomsorgen og helsetjenesten.

Vedlagt: «Instruks for forebygging av selvskading og selvmord Nordland fengsel»

Tilsynsrådets anbefaling: Dokumenterer utførelsen av tiltak.

Fengselet vil sikre at besluttede tiltak og gjennomføringen av disse dokumenteres i innsattes kompis journal

Tilsynsrådets anbefaling: Fører tilsyn frem til helsepersonell har vurdert innsatte med konkrete selvmordstanker.

Fengselet vil presisere for ansatte at innsatte med aktuell og konkret selvmordsrisiko skal følges med nødvendige tilsyn og tiltak frem til helsefaglig vurdering foreligger og at det skal journalføres i innsatte kompisjournal.

Vedlagt: «Veileder for observasjon».

Tilsynsrådets anbefaling: Sørger for økt menneskelig kontakt, omsorg og aktivisering ved forhøyet risiko.

Dette inngår i fengselets oppfølging av sårbare innsatte og skal vurderes individuelt og dokumenteres som del av tiltakene.

Tilbakeføring

Tilsynsrådets anbefaling: Styrker tilbakeføringsarbeidet.

Fengselet vil videreføre arbeidet med tidlig kartlegging, BRIK, POP, kontaktbetjentarbeid og samarbeid med NAV, friomsorg, kommune og øvrige samarbeidspartnere.

Det foreligger eksisterende tilbakeføringsarbeid, i samarbeid med NAV, helse, skole, friomsorg. Innsatte på avdelingen får sine søknader individuelt behandlet i henhold til Kriminalomsorgens sikkerhetsmessige vurderinger og gjeldende lovverk. Samtidig understrekes det at avdelingens mål er at alle innsatte som løslates på prøve skal ha tilfredsstillende bolig og inntektssikring ved løslatelse, noe avdelingen så langt har innfridd.

Tilsynsrådets anbefaling: Bistår innsatte med å skaffe bolig og arbeid.

Bolig og sysselsetting inngår i tilbakeføringsarbeidet, og fengselet bistår sammen med relevante offentlige tjenester

Tilsynsrådets ber om tilbakemelding: om fengselsbetjentstillingen på dagtid er besatt.

Fengselsbetjentstilling på dagtid er ikke besatt, dette på grunn av manglende dekning i budsjett. Stillingen er blitt holdt vakant i tre år, som et innsparingstiltak.

Bodø/ Fauske 7.oktober 2026

Mette Moe	Ann-Cathrin Kristoffersen
Fengselsleder	Seksjonsleder/inspektør